



Kuuden suurimman kaupungin kaupunginjohtajien Ilmastoverkosto

Kuuden suurimman kaupungin (Helsinki, Vantaa, Espoo, Tampere, Turku ja Oulu) kaupunginjohtajat perustivat Kaupunginjohtajien ilmastoverkoston keväällä 2011. Aloite kaupunginjohtajien ilmastoverkoston perustamisesta tuli Sitralta ja se sisältyy ympäristöministeriön, Tekesin ja Sitran tekemään ERA17-ohjelmaan. Verkoston tarkoituksena on edistää EU:n energia- ja ilmastotavoitteiden toteuttamista ja ekotehokasta kaupunkikehitystä. Verkoston avulla nostetaan esille uusia aloitteita, lisätään yhteistyötä ja levitetään hyviä käytäntöjä suurten kaupunkien kesken.

10 aloitetta kestävämpään ja ekotehokkaampaan kuntakehitykseen:

ALOITE 1: Paikallinen energiaviisaan rakentamisen tiekartta

Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku ja Oulu tekevät kukin oman energiaviisaan rakentamisen tiekartan, jolla edistetään ERA17-ohjelman tavoitteita ja rakennetun ympäristön energiatehokkuutta. Tiekartta näyttää suuntaa kohti Euroopan Unionin tavoitteita lähes nollaenergiarakentamisesta vuoteen 2020 mennessä.

ALOITE 2: Rakennusvalvonnan kehittäminen ennakoivan laadunvalvonnan suuntaan

Kaikissa kuudessa kaupungissa kehitetään rakennusvalvontaa ennakoivan laadunohjauksen suuntaan. Neuvonnan ja laadunohjauksen avulla edistetään energiatehokasta ja kestävästä rakentamisesta. Suuret kaupungit pyrkivät tässä yhtenäisiin toimintamalleihin, jotka varmistavat, että uudisrakentaminen on kauttaaltaan vähintään energiatodistuksen A-tasoa.

ALOITE 3: Yhteishanke energia- ja ilmastoneuvonnan verkottamiseksi ja asukkaiden ilmastotekojen edistämiseksi asuinalueilla

Kuusi suurinta kaupunkia toteuttavat yhdessä hankkeen, jossa verkotetaan kaupunkien energia- ja ilmastoneuvontaa tekevät organisaatiot ja toteutetaan hiilineutraalisuuteen tähtäävä asuinaluepilotti kussakin kaupungissa. Tavoitteena on siirtää hyviä käytäntöjä ja asukasneuvonnan toimintamalleja kuuden kaupungin toimijoiden välillä. Hankkeen toteuttamista varten haetaan erillisiä rahoituksia.

ALOITE 4: Ilmastovaikutukset budjettiin

Kuusi suurinta kaupunkia ovat sitoutuneet vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä EU:n kaupunginjohtajien sopimuksen mukaisesti vähintään 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Eräs ohjausväline tämän tavoitteen toteuttamiseksi ja seuraamiseksi on Kestävän kehityksen budjetointi. Kaupungit kehittävät yhteisiä budjetointikäytäntöjään.

ALOITE 5: Ekotukitoiminnan levittäminen

Kuusi suurinta kaupunkia kannustavat luomaan työyksiköihin ekotukiverkoston samaan tapaan kuin työpaikoilla on atk-tukihenkilöitä. Ekotukihenkilöt motivoivat ja neuvovat oman työnsä ohessa työyhteisön muita jäseniä esimerkiksi energiaa säästäviin ja jätteitä vähentäviin työtapoihin. Toiminta verkostoidaan hyvien toimintatapojen nopean levittämisen ja päällekkäisen työn tekemisen välttämiseksi.



ALOITE 6: Matkustustarpeen vähentäminen

Kaupungit vähentävät liikkumisesta aiheutuvia päästöjä ja matkustustarvetta suosimalla vähäpäästöisempää liikkumista ja kehittämällä sähköistä kokouskäytäntöä ja tehostamalla videoneuvotteluyhteyksien käyttöä.

ALOITE 7. Selvitys suurten kaupunkien mahdollisuuksista vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 30 prosenttia vuoteen 2020 mennessä

Selvitys tehdään yhteistyössä suurten kaupunkien kesken ja samalla yhtenäistetään Kestävän energian toimintasuunnitelmien (SEAP) tekotapaa ja seurantaa. Kaupunginjohtajien ilmastoverkosto osallistuu aktiivisesti EU:n Covenant of Mayors -verkoston toimintaan ja kannustaa muita kaupungeja liittymään sopimukseen.

ALOITE 8. Tuetaan kuntien ja valtion ilmastokumppanuusaloitetta

Kuntaliitto on aloittanut yhteistyössä useiden kuntien kanssa hankkeen, jossa selvitetään mahdollisuuksia käynnistää kuntien ja valtion ilmastopimusmenettely. Siinä kunnat sitoutuvat toteuttamaan yhdessä sovitavia päästövähennystoimia. Samalla tulee selvittää uusia rahoitusmalleja päästövähennysten toteuttamiseen.

ALOITE 9. Edistetään vähäpäästöisten autojen käyttöönottoa suurissa kaupungeissa

Vuoteen 2020 mennessä tulisi autojen hiilidioksidipäästöjen olla alle 100 grammaa/km EU-alueella. Ehdotamme selvityksen tekemistä eri kaupunkien käyttämistä keinoista vähäpäästöisten ajoneuvojen lisäämiseksi. Selvitetään myös kaupunkien käyttämät bussiliikenteen kilpailutusten päästökriteerit ja menettelytavat.

ALOITE 10. Ilmastoyhteistyön lisääminen kaupunkien ja pienten ja keskisuurten yritysten välillä

Pääkaupunkiseudulla on toteutettu pienen ja keskisuurten yritysten vapaaehtoista ympäristöjärjestelmää Ekokompassia. ELY-keskukset ovat puolestaan kehittäneet vastaavan EcoStart-ympäristöjärjestelmän. Kaupungit lisäävät yhteistyötä pk-yritysten kanssa päästöjen vähentämiseksi ja ilmastoyhteistyön toimintatapojen kehittämiseksi.

Lisätietoja:

Kaupunginjohtajien ilmastokannanotto (04.08.2011)

Lisätietoa 1.-6. ilmastoaloitteista

Kaupunginjohtajien ilmastoverkoston sihteeri Pauli Välimäki, pauli.valimaki@tampere.fi

